

НІКІТІН Володимир Миколайович (25. 07(07. 08). 1907, м. Архангельськ, Росія — 06. 01. 1993, Харків) — фізіолог, біохімік. Доктор біологічних наук (1939), професор (1939), академік АНУ (1967). Заслужений діяч науки УРСР (1955). Держ. премія УРСР у галузі н. і т. (1984). Премія ім. О. Богомольця АН УРСР (1974). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. ІНО (1929), де відтоді й працював (згодом університет): від 1943 — проф., від 1953 — завідувач кафедри фізіології людини та тварин, водночас 1953–88 — директор НДІ біології,

від 1988 — проф.-консультант. За сумісн. від 1934 — у Харків. зоотех. інституті: 1943–53 — завідувач кафедри фізіології с.-г. тварин. Продовжив розвиток харків. наук. школи вікової фізіології, біохімії та біофізики, засн. О. Нагорним. Розробив концепцію про провідну роль песимальної структуризації хроматину, що призводить до вікових змін синтезу білків та дисгармонії ендокрин. процесів в організмі. Вивчив проблему онто- та філогенезу колаген. структур. Голова Харків. відділ. Укр. товариства фізіологів (1953–89).

Основні праці

Анабіоза. Х., 1933; Анатомія та фізіологія сільськогосподарських тварин. Х., 1934 (співавт.); Проблема вітамінів та їх значення в підвищенні продуктивності сільськогосподарських тварин. К.; П., 1937; К физиологии сычужного пищеварения у жвачных. Х., 1940; Гематологический атлас сельскохозяйственных и лабораторных животных. Москва, 1956; І. І. Мечников і проблема довголіття. К., 1968; Основы геронтологии. Москва, 1969; Возрастная физиология. Ленинград, 1975; Возрастная и эволюционная биохимия коллагеновых структур. К., 1977 (співавт.); Руководство по геронтологии. Москва, 1978 (співавт.); Биология старения. Ленинград, 1982 (співавт.).

О. С. Журавльова

Бібліографічний опис:

Нікітін Володимир Миколайович / О. С. Журавльова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-74187>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).